

Αυτοανοσία, Αυτοάνοσα Νοσήματα: Από το Εργαστήριο στην Κλινική πράξη

Η Επιδημία της εποχής μας

Το φαινόμενο της αυτοανοσίας έχει τύχει αντικείμενο έρευνας για περισσότερο από έναν αιώνα, αλλά πρόσφατα έχει σημειωθεί εκρηκτική πρόοδος στην κατανόηση των παθήσεων με ανάλογη παθογένεια.

Η Αυτοανοσία αποτελεί μία κατάσταση στην οποία το Ανοσοποιητικό Σύστημα δεν αναγνωρίζει ως «δικά του», ιστούς και κύτταρα του ίδιου του οργανισμού. Τότε αρχίζει να επιτίθεται, προκαλώντας σοβαρές βλάβες σε διάφορα όργανα.

Το Ανοσοποιητικό Σύστημα είναι το σύστημα άμυνας του οργανισμού που τον προστατεύει από την εισβολή βλαβερών μικροοργανισμών.

Αποτελείται από ένα δίκτυο κυττάρων και οργάνων που δρουν ενιαία.

Τα Αυτοάνοσα Νοσήματα (Α.Ν.) είναι μια ομάδα νοσημάτων με μεγάλη ετερογένεια επιδημιολογικά αλλά και ως προς τις κλινικές εκδηλώσεις.

Το Ανοσοποιητικό Σύστημα μπορεί να εξαπολύσει μια επίθεση εναντίον κάθε είδους κυττάρου ή ιστού στο ανθρώπινο σώμα.

- Ο αριθμός των αυτοάνωσων νοσημάτων συνεχώς αυξάνει
- Αφορούν 5-8% στο γενικό πληθυσμό
- 2η αιτία εισαγωγών σε παθολογικές κλινικές
- 3η αιτία νοσηρότητας/θνητότητας

Τα Αυτοάνοσα Νοσήματα (Α.Ν.) διακρίνονται σε: Οργανοειδικά (Αυτοάνοσες ενδοκρινόπαθειες Πέμφιγα, Λεύκη κ.ά) και Συστηματικά (π.χ. Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος, Ρευματοειδής Αρθρίτις, Αγγειίτιδες, Σκληρόδερμα, Σύνδρομο Sjogren, Μυοσίτιδες κ.ά).

Η διάγνωση βασίζεται:

- 1) Στα συμπτώματα του ασθενή
Αρθρικά: πόνος (αρθραλγία) / πόνος και πρήξιμο (αρθρίτις) περιορισμός της κίνησης / παραμορφώσεις
Εξωαρθρικά : καταβολή, κόπωση, πυρετός, απώλεια βάρους, προσβολή ματιού, προσβολή δέρματος, προσβολή νεφρών κ.ά.
Ό,τι σύμπτωμα αισθάνεται ο ασθενής επιβάλλεται να το αναφέρει στον θεράποντα Ρευματολόγο, διότι δυνητικά μπορεί να οφείλεται στην Α.Ν.
- 2) Στο Ιστορικό ασθενούς (ατομικό, κληρονομικό)
- 3) Στα ευρήματα της καλής κλινικής εξέτασης και
- 4) Στις εργαστηριακές εξετάσεις στις οποίες υπάγονται τα Παθογενετικά Αυτοαντισώματα πολλά από τα οποία είναι αντιπροσωπευτικά της Αυτοάνοσης Νόσου. Μερικά από αυτά είναι:
Αντιτυρινικά Αντισώματα (ANA): Δεν είναι ειδικά συγκεκριμένης Α.Ν. Η παρουσία τους όμως στο αίμα

Από την Κομνηνού Ελένη, Ειδική Ρευματολόγος / Επιστημονικά Υπεύθυνη Ρευματολογικού Τμήματος Metropolitan General / Διευθύντρια Κλινικής "Αυτοάνοσων Ρευματικών Νοσημάτων " Metropolitan General

SAY *yes* to your health

σηματοδοτεί την ύπαρξη Αυτοανοσίας. αντι-dsDNA, αντι- Sm, ιστόνες αντι-Ro, αντι-La: Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος (Σ.Ε.Λ.) σ. Sjogren αντι-τοποϊσομεράση I (Scl70): Σκληρόδερμα αντι-U1-RNP: Μικτή νόσος συνδετικού ιστού

Θεραπεία: Μύθος ή ...

- Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990, η πρόοδος της **μοριακής / κυτταρικής βιολογίας - γενετικής** έχει οδηγήσει σε μια ποικιλία νέων θεραπευτικών προσεγγίσεων για τις αυτοάνοσες νόσους.
- Οι **βιολογικές θεραπείες** έχουν αλλάξει την ποιότητα ζωής των πασχόντων

Συμπερασματικά

- Τα συμπτώματα πολλών από τα Αυτοάνοσα Νοσήματα - όπως η κόπωση - είναι ασαφή.
- Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων μπορεί να βοηθήσουν, αλλά συχνά δεν είναι ικανά να επιβεβαιώσουν τη διάγνωση.
- Μεμονωμένα εργαστηριακά ευρήματα - χωρίς συμπτώματα - δεν τεκμηριώνουν νόσο!

Δεν θεραπεύουμε εξετάσεις Θεραπεύουμε ασθενή

